

Årsmelding for Besteforeldrenes klimaaksjon, Oslo og omegn

for perioden 1. mars 2020 til 28. februar 2021

Årsmøtet 2020 og nytt styre

Hele perioden har naturlig nok vært preget av smittevernhensyn. Årsmøtet som skulle vært holdt 18.03.20 ble utsatt til 13.05.20. Møtet ble holdt digitalt med engasjert innledning av Svein Tveitdal som snakket om: «Hvordan fornye klimakampen etter koronakrisen og Madridmøtet.» 29 medlemmer deltok på årsmøtet.

Etter valget på årsmøtet hadde styret følgende medlemmer: Linda Rundquist Parr som leder, Ivan Chetwynd (2 år), Christian F. Holst (1 år igjen), Gunnar Lingjerde (2 år), Sigrid Nesje (1 år igjen), Birthe Nielsen (1 år igjen), Unn Nilsen (1 år igjen), og Svein Rognlien (2 år), samt varamedlemmer Knut Bryn, Heidi Gretland, Liv Marit Henriksen, Harold Lefferstra, Bjørg-Eli Rinnan og Bjørn Sveen. Lederen og varamedlemmene ble valgt for ett år.

Styret har hatt 12 møter: 9.3, 30.3, 27.4, 18.5, 15.6, 24.8, 14.9, 12.10, 9.11, 30.11 i 2020 og 11.1 og 1.2 i 2021. Fram til det utsatte årsmøte 13.05, opererte vi med et interimsstyre. Styret konstituerte seg med Ivan Chetwynd som nestleder og Christian F. Holst som kasserer. Oppgaven som referent har gått på omgang. Alle møter har hatt «Godt Nytt» som første punkt på dagsorden. Der deler vi gode nyheter om klima i form av mediaoppslag, bøker og egne refleksjoner.

Medlemmer

Antall medlemmer i lokallaget har vokst fra 1136 i mars 2020 til 1853 pr 28.02.21, en økning på 63 %.

Prosjekt 5000: I september 2020 lanserte landsstyret en vervekampanje med det ambisiøse målet om å øke medlemstallet fra 3600 til 5000. På landsmøte 26.9 ble det innført en prøveordning med støtte-medlemskap til halv pris og med aldersgrense ned til 16 år. Det ble gjort en formidabel innsats med rekruttering, også i vårt lokallag. Styret vårt fikk laget en verveplakat til oppheng på stasjoner, butikker og bibliotek. Lokallaget fikk inn verveannonser i Pensjonisten, Klassekampen og Vårt Land. De tre annonsene i Klassekampen og to i Vårt Land ble et spleiselag med landsstyret. Våre kontakter i andre miljøorganisasjoner bidro til å spre vervemateriell. I desember fulgte vi opp en idé til Steinar Winther Christensen om å oppfordre eiere av el-biler til å melde seg inn i BKA. Vi fikk trykket opp 1200 små lapper som ble lagt under vindusviskeren til el-biler. På lappen sto det en takk for at de kjørte miljøvennlig og en oppfordring om å melde seg inn. Men kanskje aller viktigst for verving var alle de personlige henvendelser som våre medlemmer tok til familie og venner.

Da vi nærmet oss målet med 5000, viste det seg at noen av medlemmene ennå ikke hadde betalt kontingent. Det ble gjennomført en ringerunde i hele landet, og Bjørg-Eli Rinnan, Liv Marit Henriksen, Sigrid Nesje, Gunnar Lingjerde og Linda Parr var med på

ringerunden og tok over 70 telefoner. Innen nyttår var vi nesten 5200 medlemmer. En skikkelig dugnad ble kronet med seier.

Lokallaget fikk omvisning på det nyåpnede Klimahuset på Tøyen 11. september. Etter hvert skal alle 10. klassinger i Oslo komme på besøk, ble vi fortalt. Selve bygget er klimavennlig og er blitt finansiert av Jens Ulltveit Moe, medlem av BKA.

Besteforeldrenes klimaaksjon disponerer lokaler hos Forum for Utvikling og Miljø i Storgata 11. Når smittevernreglementet tillater det, skal vi lage en samling bøker om klima som blir til utlån for våre medlemmer.

Markeringer

Flere av våre medlemmer deltok i digitale markeringer våren 2020:

- 24.4 Global skolestreik for klima i regi av Natur og ungdom m.fl.: BKA'ere ble oppfordret til å legge ut bilder/videoer på Facebook. Det ble mange kreative bildemotiver. Se <https://www.besteforeldreaksjonen.no/2020/04/stotteaksjon-digital-skolestreik/>
- 1. mai inviterte LO til virtuelt tog med hovedparole «Nye grønne jobber».

Det ble kun én av våre tradisjonelle fredagsmarkeringer på 4. september. Vi allierte oss med Naturstudentene og laget en grønn pil med aktivister som sto med én-meters mellomrom langs et grønt tau. På tauet hang det plakater med slagord for en grønn omstart. Se omtalen: <https://www.besteforeldreaksjonen.no/2020/09/gikk-for-gront/>

I tillegg var det flere BKA'ere som deltok på en godt organisert lysmarkering 3.11 dagen før ankesaken i klimasøksmålet skulle opp i Høyesterett. Vi dannet en lang kjede fra Stortinget og bortover Lillegrensens til Høyesterett. Flere steder langs med lenken ble det holdt appeller.

Klimakaféer på nett

Når vi ikke kunne være like ofte på gata, bestemte styret allerede i april at vi måtte gi medlemmene anledning til å møtes og snakke om klima på nett. Det er blitt en serie med ti klimakaféer så langt, og vi er innstilt på å fortsette med denne formen for møter også post-pandemien. På klimakaféene, som har foregått på fredager fra kl. 11 til litt over 12, har startet med en innleder etterfulgt av spørsmål og diskusjon:

- 3.4.20: Harold Leffertstra oppsummerte hovedpoengene i Landrapporten fra FN.
- 17.4.20: Hugo Parr snakket om konsekvenser av klimakrise med utgangspunkt i Hessens bok «Verden på vippepunktet».
- 8.5.20: Svein Rognlien innledet om biologisk mangfold med utgangspunkt i Hessens bok «Verden på vippepunktet»
- 22.5.20: Birthe Nielsen innledet om målet og problemer med havvind
- 28.8.20: Bodvar Sonstad fortalte om hvordan humler kan skape klimaengasjement. Astrid Kjelle vold supplerte med humleprosjektet i Groruddalen.
- 16.10.20: Andrew Kroglund kåserte om sin bok «Termostat».
- 13.11.20: Steinar Winther Christensen ga sin vurdering av ankesaken i Høyesterett.
- 4.12.20: Julie Rødje fra Spire holdt innlegg om klimarettferdighet.

- 22.1.21: Anja Lillegraven fra Norske leger mot atomvåpen, innledet på dagen da atomvåpenforbudet trådte i kraft.
- 5.2.21: Eirik Høyser Leivestad kåserte om sin bok «Demokratiets framtid i lys av miljøkrisen».

Vi har vært fra 15 til 30 deltakere på klimakaféene.

Viktige saker

Klimasøksmålet i Høyesterett: Rettsforhandlingene foregikk digitalt og i Høyesteretts plenum i november. Besteforeldrenes klimaaksjon har vært partshjelper med Ketil Lund som vår representant. Til tross for godt saksframlegg av våre advokater Hambro og Feinberg, tapte vi saken. BKA mener saken bør ankes til Menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg. NU og Greenpeace har ennå ikke bestemt seg om å anke saken videre.

Barna rett til å uttale seg om iskanten: BKA rettet i fjor høst en henvendelse med støtte til barnas rett til å uttale seg om iskanten til følgende instanser: Gruppelederne på Stortinget, medlemmer av energi- og miljøkomitéen og Barneombudet. Sistnevnte oppfordret oss til å gå direkte til Statsministeren med spørsmål om hva regjeringen gjør for å sikre barnas rett til å uttale seg om viktige miljøspørsmål. Dette ble gjort, men brevet er ennå ikke besvart.

Om klimakamp kan føres uten samtidig å drive kamp for biologisk mangfold: Saken kommer opp på landsmøtet i 2021. Lokallagstyret mener at biologisk mangfold må bli mer eksplisitt og konkret omtalt bl.a. i strategiplan for BKA. BKA bør fokusere på klimasaker som reduserer utslipp samtidig som de styrker eller i det minste bevare biologisk mangfold.

Nedskalering av veiutbyggingen E39: Lokallagsstyret har spilt inn følgende uttalelse til landsstyret: *BKA Oslo og omegn går inn for et nedskalert E39-prosjekt der ferjene beholdes og smale og farlige strekninger utbedres. En ny og langsiktig plan for utvikling av forbindelsen Kristiansand-Trondheim bør utarbeides.* Uttalelsen ble ledsaget av god dokumentasjon som ble utarbeidet av Harold Leffertstra og Sigrid Nesje.

Valgkampforberedelser:

Styret sendte brev i oktober 2020 til alle fylkespartiene i Oslo med en oppfordring om å støtte skolestreikernes krav og til å sørge for en grønn omstart etter korona. Vi fikk svar fra V, Rødt, Frp og Krf, gjerne med henvisning til deres partiprogram. Landsstyret har nedsatt et valgutvalg der Linda Parr deltar. Valgutvalget legger opp en valgkampstrategi etter to spor med både dokumentasjon og en plan for markeringer. Birthe Nielsen, Heidi Gretland og Svein Rognlien har bidratt til en oversikt over hva som står i partiprogrammene om klimarelaterte områder. Det er laget en spørsmålsbank til partiene ut fra de samme områdene. Det er dessuten laget bakgrunnsmaterieell i form av et grundig dokument om norsk klimapolitikk og hva partiene har stemt. Se: <https://www.besteforeldreaksjonen.no/norsk-klimapolitikk-fortid-og-framtid/> Til våren legges det opp til tre felles markeringer i alle lokallag. Løpesedler, plakatvester og vimpler til sykler lages sentralt til utdeling til alle lokallag.

Samarbeid med andre organisasjoner

Miljøagentene: BKA og Miljøagentene skal invitere sine medlemmer til et debattverksted kalt «Klimatøff» med Gaute Eiterjord som innleder. Det skulle gått av stabelen i januar, men er nå utsatt til 24.4. Midlene vi har fått etter tidligere medlem Barbro Sveen, skal dekke kostnadene for arrangementet.

Forum for Utvikling og Miljø (ForUM): Harold Leffertstra er BKA sin representant i klimagruppa til ForUM. Han har hatt en aktiv rolle bl.a. med høringsuttalelser til Klimakur og selve Klimaplanen. Steinar Winther Christensen deltok på høringen om Klimaplanen. BKA skrev under på ForUMs brev til Statsminister om klimarettferdig omstilling i Norge og rettferdig klimafinansiering av tiltak i fattige land.

Broen til fremtiden: Alliansen av miljøbevegelsen, fagbevegelsen, trossamfunn og forskere arrangerte den 11. og 12. februar den 8. i rekken av Broen-konferanser. Konferansen ble strømmet fra Klimahuset. Gunnar Lingjerde og Linda Parr deltok i forberedelsene på vegne av BKA.

Økonomi

Lokallagenes økonomi er basert på kontingentinngangen. Hvert lokallag får kr. 2000 pluss 35 % av kontingenten til egne medlemmer. Økning i antall medlemmer vi har hatt i lokallag de siste årene, har gitt oss økonomisk armslag. Vi har hatt råd til å trykke løpesedler og plakater, til å gi honorar til foredragsholdere og til å sette inn verveannonser i tidsskrifter og aviser. Det gleder oss også å kunne bidra til gode formål. Regnskogfondet, Klimasøksmålet, Spire og Norske leger mot atomvåpen har alle fått kr. 3 000 i støtte.

Konklusjon

Selvfølgelig skulle styret ønsket at vi hadde kunnet invitere til Mitt grønne Oslo i juni 2020, Arendalsuka i august og Klimatoppmøte i Glasgow i november i fjor. Planene vi hadde for disse arrangementene, måtte skrinlegges når arrangement etter arrangement ble avlyst. Vi har gjort vårt beste til å tenke nytt og er godt fornøyd med klimakaféserien vi har gjennomført. Økt kompetanse i digitale plattformer skal vi ta med oss videre i vårt klimaarbeid.

I tiden framover må vi ha fokus på Stortingsvalget i høst. Vårt lokallag må bidra til å gjøre det til et klimavalg. Med det solide valgkamparbeidet som gjøres sentralt i BKA, skal det ikke mangle på anledninger til å få fram våre budskap både ute på gata, via media og digitalt.

Å gi støtte til de unges klimakamp og deres rett til et levelig miljø, har vært og må fortsatt være vår prioritet nummer 1. Dette innebærer utstrakt samarbeid med de unges miljøorganisasjoner og felles markeringer når smittesituasjonen tillater det.

1. mars 2021

Styret i Besteforeldrenes klimaaksjon, Oslo og omegn
v/ Linda Rundquist Parr